

Languages on this page:

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 6 juni 2009

Utskriftsvänlig pdf-fil

[Läs mer om norsk idrott, idrottspolitik och idrottsforskning på idrottsforum.org](#)[Läs mer om olympiska spel på idrottsforum.org](#)[Läs mer om vinteridrott på idrottsforum.org](#)

Norsk idrottshistoria har berörts på annan plats i denna uppdatering, och i andra uppdateringar helt nyligen. Som vi tidigare konstaterat kan historia skrivas på många olika sätt, och idrott kan vara många olika saker. Olympiska spel är för många idrotten i dess prydno, den högsta formen av ädel tävlan, och OS-historia är förvisso en mycket stor och livaktig del av idrottsforskningen. Det norska idrottsförlaget Akilles, med nära band till den norska idrottsrörelsen, utgav 2006 två volymer med OS-historia, *Olympiske sommerleker 1896-2004* och *Olympiske vinterleker 1924-2006*, båda volymerna skrivna av Åge Dalby och Per Jorsett, och båda bildsatta av Jan Greve. Tyngdpunkten ligger på Norges resultat i de olika spelen, vilket innebär att vintervolymen är på 551 sidor och sommardelen på 324 sidor. Jørn Hansen har läst böckerna för forumets räkning, och i sin recension konstaterar han att detta i första hand är historia för en bredare läsekrets, snygga böcker med anekdotiskt historieberättande, mycket statistik och många bilder.

Norsk olympiahistoria

Jørn Hansen

Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet, Odense

Åge Dalby, Jan Greve & Per Jorsett
Olympiske vinterleker 1924-2006
551 sidor, inb., ill.
Olsø: Akilles 2006
ISBN 978-82-7286-162-3



Åge Dalby, Jan Greve & Per Jorsett
Olympiske sommerleker 1896-2004
324 sidor, inb., ill.
Olsø: Akilles 2006
ISBN 978-82-7286-134-8



I 2006 udgav Akilles forlag i samarbejde med Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité to store opslagsværker om henholdsvis de olympiske sommerlege til og med legene i Athen 2004 og vinterlegene til og med legene i Torino 2006. Bag begge publikationer står de samme tre forfattere. Sportsjournalist ved blandt andet NRK og redaktør Åge Dalby har skrevet afsnittene om de enkelte olympiske sommer- og vinterlege, der i de to bind bringes i kronologisk rækkefølge. Der lægges vægt på legenes højdepunkter med en særlig forkærlighed for anekdoter. De norske præstationer udtales særligt fyldestgørende, hvad selvfølgelig også er forklaringen på at bogen om vinter-OL omfangsmæssigt er langt det største – i Danmark ville det omvendte jo være tilfældet.

Sportsjournalist og kontorchef Per Jorsett, der ligeledes har arbejdet ved NRK har udarbejdet de to bøgernes oversigts- og statistikdel, der omfatter oversigter over norske deltagere og medaljevindere samt fordelingen af disse inden for de forskellige idrætsgrene. Hertil kommer

oversigter over de forskellige lande der deltog i de respektive lege, antallet af deltagere og hvem der aflagde den olympiske ed mv.

Pressefotograf Jan Greve har været bøgernes billedredaktør og således stået bag den meget flotte billedside, der gør bøgerne særdeles indbydende og flotte, og som givetvis vil medvirke til at de to bøger når ud til et bredt publikum.

Begge bøger er bygget op på samme måde og har ud over det allerede anførte hver især en overordnet tematisk orienteret indledning. I bogen om sommer-OL indledes med historikeren Inge Eidsvåg artikel ”Krans eller død – fra antikkens olympiske leker til Pierre de Coubertin”, og bogen om vinter-OL indledes med rektor ved Norges Idrettshøgskole Sigmund Lolands artikel ”Olympismen: Coubertin, idealerne og realiteterne”.

Med de indledende artikler til sættes de olympiske lege ind i en historisk-politisk og for Lolands vedkommende også en etisk sammenhæng. Selv om der er en gradsforskel, er begge artikler fint opdaterede i forhold til forskningens mere kritisk diskussioner om de olympiske lege, og på den måde bringes denne viden på en værdifuld måde ud til en bredere læsekreds. Sammenlignet for eksempel med det danske opslagsværk *De olympiske. Biografi af danske OL-deltagere 1896-1996*, redigeret af Preben Kristensen, savnes her en bredere introducerende artikel til de olympiske lege og de hermed forbundne temaer og diskussioner. Til gengæld er de biografiske oplysningerne om alle danske OL-deltager betydelig mere udførlige end i de to foreliggende norske bøger, der, når man ser bort fra omtalen af de særlige profiler som f.eks. Sonja Henie, Vegård Ulvang, Johan Olav Koss m.fl., blot er anført med navn, fødsels- og dødsdato, idrætsdisciplin og placering ved OL, men uden oplysninger om deres civile karriere.

Inge Eidsvåg trækker i sin artikel en linje fra antikkens olympiske lege til i dag og generelt lykkes det meget fint. Enkelte gange går han dog lidt galt, som når han f.eks. oversætter det græske ord for kamp, agon, til også at betyde krig (s. 11). Eller når han ligestiller datidens præstationsfremmende midler med nutidens fusk (s.12).






Både Eidsvåg og Loland kommer i deres artikler ind på den rolle som Coubertin spillede for etableringen af de moderne lege og for udbredelsen af idéerne og tankerne, kort sagt den ideologiske overbygning for OL, olympismen. Ud over at der i den sammenhænge er tale om en del gentagelser, fremstår Lolands artikel i en sammenligning mellem de to helt klart som den bedste. Loland redegør for de ofte selvmodsige udsagn fra Coubertins side, samtidig med at han nuanceret fremstiller og diskuterer de mere problematiske sider, som f.eks. nationalisme-problemer og politiseringer ved og under de moderne olympiske lege.






” Berlin 1936 omtales som Hitlers lege, men diskussionen om Coubertins indstilling til Nobels fredsprise i forbindelse med disse lege, som jo gav visse dønninger i Norge omtales ikke.

Ser man nærmere på de enkelte lege, som Åge Dalby har skrevet om, sættes disse som regel også ind i en historisk-politisk sammenhæng. Der er – måske fordi der er tale om en mere anekdotisk (populær) tilgang til stoffet – dog grænser for, hvor grundigt der går til værks. Berlin 1936 omtales som Hitlers lege, men diskussionen om Coubertins indstilling til Nobels fredsprise i forbindelse med disse lege, som jo gav visse dønninger i Norge omtales ikke. Heller ikke diskussion i IOC og i Norge om tyskernes deltagelse eller ej ved vinter-OL i Oslo i 1952 omtales.

Som opslagsværk er der dog tale om to nyttige og informative publikationer, der på grund af det store antal flotte billeder fremstår særdeles ”appetitlige”.

© Jørn Hansen 2009.

-  [Köp Vinterleker från Adlibris.se](#)
-  [Kjøp Vinterleker fra Capris.no](#)
-  [Køb bogVinterlekeren fra Adlibris.dk](#)
-  [Buy this book from Amazon.co.uk](#)
-  [Buy this book from Amazon.com](#)

-  [Köp Sommerleker från Adlibris.se](#)
-  [Kjøp Sommerleker fra Capris.no](#)
-  [Køb Sommerleker fra Adlibris.dk](#)
-  [Buy this book from Amazon.co.uk](#)
-  [Buy this book from Amazon.com](#)